

Dış Ticaret Dengesi - Eylül 2013

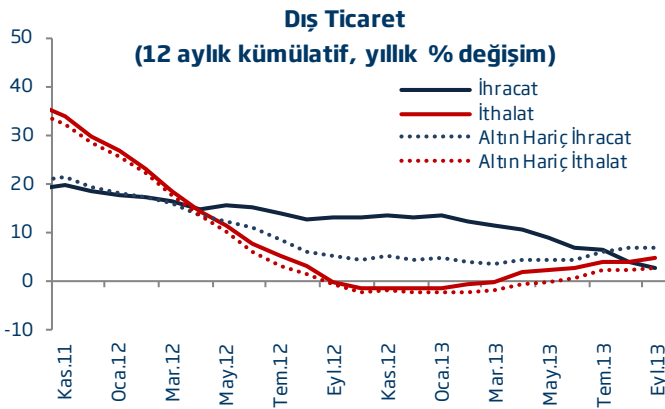
İktisadi Araştırmalar Bölümü

TÜRKİYE İŞ BANKASI

Dış ticaret açığı Eylül ayında beklentiler paralelinde gerçekleşti.

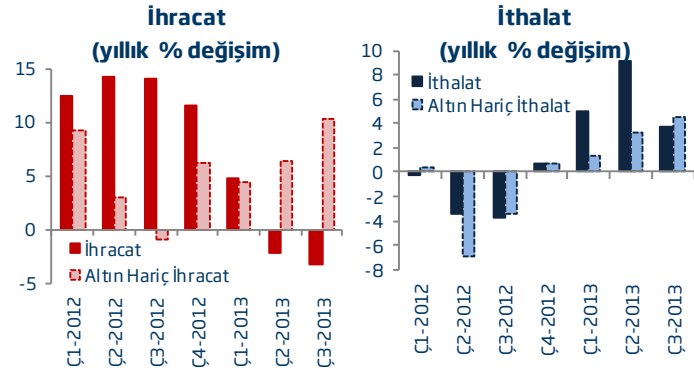
Eylül ayında ihracat hacmi bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla %1,3 oranında artarak 13,1 milyar USD, ithalat hacmi de %3,5 oranında genişleyerek 20,6 milyar USD seviyesine yükselmiştir. Böylece, dış ticaret açığı piyasa beklentisine paralel olarak 7,5 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise geçtiğimiz yılın aynı ayına göre 2,1 puan gerileyerek %63,6 olmuştur.

2013 yılının ilk 9 aylık döneminde, ihracatın bir önceki yılın aynı dönemine göre %0,4 oranında daraldığı, ithalatın ise %6,0 oranında arttığı görülmektedir. Dış ticaret açığı da aynı dönemde %17,3 oranında genişleyerek 75,1 milyar USD düzeyinde gerçekleşmiştir.

Altın hariç dış ticaret verileri...

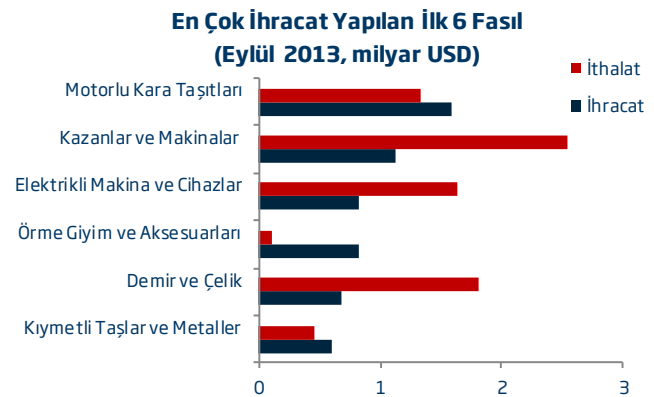
2012 yılında altın ihracatında, 2013 yılında ise altın ithalatında gözlenen dalgalanmalar dış ticaret verilerinin altın hariç tutularak değerlendirilmesi gereksinimini yaratmaktadır. Nitekim altın ticareti hariç tutulduğunda, Eylül 2013'te bir önceki yılın aynı ayına göre ihracat hacminin %10,9, ithalat hacminin ise %3,9, 2013 yılının ilk 9 ayında bir önceki yılın aynı dönemine kıyasla ise ihracatın %7,0, ithalatın %3,1 oranında artış kaydettiği görülmektedir. Ocak-Eylül döneminde altın hariç dış ticaret açığı da %2,9 oranında daralmıştır. Öte yandan, altın ihracat ve ithalatının normalleşme eğilimine girdiği gözlenmektedir.

Eylül ayında altın ithalatı 2013 yılının en düşük seviyesine gerilemiş, altın ihracatı da düşük seyrini sürdürmüştür.

Eylül ayında motorlu kara taşıtları ihracatı yıllık bazda %38,1 oranında artarken, demir-çelik ihracatı %21 daraldı.

2013 yılının ilk 9 ayında ihracat hacminin en yüksek olduğu fasıl olan motorlu kara taşıtlarında ihracat yıllık bazda %38,1 ile hızlı bir yükseliş sergilemiştir. Söz konusu dönemde en çok ihracatı yapılan ikinci fasıl olan kazanlar ve makinalarda %14,1'lik artış kaydedilmiştir. Son aylarda gerileme eğiliminde olan demir ve çelik ihracatı ise bu eğilimini Eylül ayında da sürdürmüş ve söz konusu fasılda ihracat hacmi bir önceki yılın aynı ayına göre %21 oranında daralmıştır.

Dış Ticaret Dengesi	(milyar USD)					
	Eylül		Değişim (%)	Ocak-Eylül		Değişim (%)
	2012	2013		2012	2013	
İhracat	13,0	13,1	1,3	112,9	112,5	-0,4
İthalat	19,9	20,6	3,5	177,0	187,6	6,0
Dış Ticaret Dengesi	-7,0	-7,5	7,6	-64,1	-75,1	17,3
Karşılama Oranı (%)	65,0	63,6	-	63,8	60,0	-

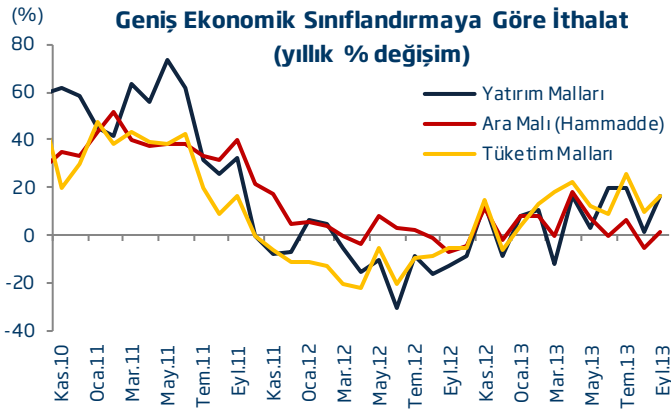
Kaynak: TÜİK

Dış Ticaret Dengesi - Eylül 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Ara malı ithalatı Eylül ayında %1,6 oranında artış kaydetti.

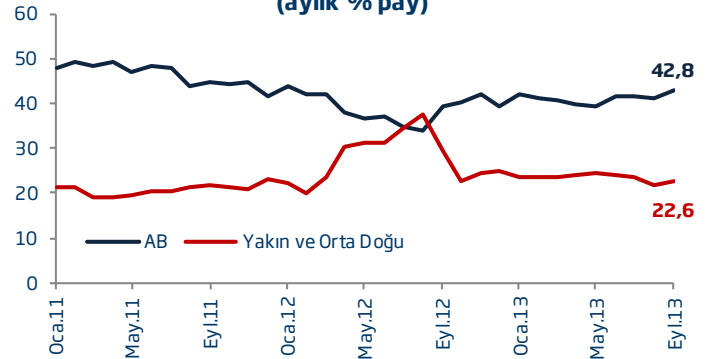
Yılın ilk 9 ayı itibarıyla toplam ithalat hacminin %73'ünü oluşturan ara malı ithalatının Eylül ayında %1,6 oranında artış kaydettiği görülmektedir. Ağustos ayında %9,6 ile yılın geri kalanına kıyasla ılımlı bir artış sergileyen tüketim malı ithalatı da Eylül ayında %16,5'lük bir artış kaydetmiştir. Öte yandan, özellikle taşımacılık araçları hariç sermaye malı ithalatında gözlenen %25,3'lük artış dikkat çekmektedir. Yılın ilk 9 ayında ise bir önceki aynı dönemi ile kıyaslandığında sermaye, ara malı ve tüketim malı ithalatındaki artışların sırasıyla %8,5, %4,5 ve %14,6 düzeyinde gerçekleştiği görülmektedir.

Avrupa Birliği ülkelerinin ihracattaki payı Ocak 2012'den bu yana en yüksek seviyede...

Avrupa Birliği ülkelerinin Türkiye'nin toplam ihracatındaki payı Eylül ayı itibarıyla %42,8'e yükselerek Ocak 2012'den bu yana en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Ağustos ayı ile kıyaslandığında AB ülkelerinin payının 1,5 puan arttığı görülmektedir. Aynı dönemde Yakın ve Orta Doğu ülkelerinin payı da 1 puan artış kaydederek %22,6'ya ulaşmıştır. Bununla birlikte, Mısır'da yaşanan politik sorunların etkisiyle bu ülkeye yönelik ihracatımızda gözlenen azalmayla Kuzey Afrika ülkelerinin payı %5,5'e gerilemiştir.

Bölgelere Göre İhracat (aylık % pay)

Ülke bazında dış ticaret verilerine bakıldığında ise en büyük ihracat pazarının Almanya, en çok ithalat yapılan ülkenin ise Çin olduğu görülmektedir. Eylül ayında Almanya'ya yapılan ihracat bir önceki yılın aynı ayına göre %7,1 oranında artarken, Çin'den yapılan ithalat da aynı dönemde %26,1 yükseliş kaydetmiştir.

Beklentiler...

Eylül ayında dış ticaret açığı beklentiler paralelinde gerçekleşmiştir. Altın hariç incelendiğinde AB ülkelerinde son dönemde gözlenen toparlanma eğiliminin ihracat hacmi üzerindeki etkisi daha belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır. TCMB'nin izlediği sıkılaştırıcı yöndeki para politikasının enflasyonun hedeflerle uyumlu hale gelinceye kadar uygulanacak olması önümüzdeki dönemde iç talep ve ithalat hacmi üzerinde baskı yaratabilecektir. Öte yandan, AB ülkelerindeki ekonomik aktivitenin nispeten olumlu seyrinin ihracat hacmini pozitif yönde etkilemeye devam edebileceği düşünülmektedir. Ayrıca, Kuzey Afrika ülkeleri ile ticari ilişkilerinin normalleşmesi de ihracat hacmini olumlu yönde etkileyecektir.

Dış Ticaret Dengesi - Eylül 2013

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Türkiye İş Bankası A.Ş. - İktisadi Araştırmalar Bölümü**İzlem Erdem - Bölüm Müdürü**

izlem.erdem@isbank.com.tr

Alper Gürler - Birim Müdürü

alper.gurler@isbank.com.tr

Kıvılcım Eraydın - Uzman

kivilcim.eraydin@isbank.com.tr

Erhan Gül - Uzman

erhan.gul@isbank.com.tr

Bora Çevik - Uzman

bora.cevik@isbank.com.tr

Eren Demir - Uzman Yrd.

eren.demir@isbank.com.tr

Mustafa Kemal Gündoğdu - Uzman Yrd.

kemal.gundogdu@isbank.com.tr

Gamze Can - Uzman Yrd.

gamze.can@isbank.com.tr

YASAL UYARI

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.